

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Всеукраїнського круглого столу на тему:
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ»**

09 грудня 2025 року

м. Біла Церква – 2025 р.

ЗМІСТ

1. Ковальчук І.В. ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: СИНЕРГІЯ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ.....	4
2. Сімакова С.І. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ ПІД ЧАС НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	6
3. Кузьомко Т.Р. РОЛЬ МЕДІА У ВИКРИТТІ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО ЧАСУ	8
4. Гулько Я.О. КОРУПЦІЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	10
5. Сімакова С.І., Ключко В.М. ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	14
6. Сокиринська О.А. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ЗАБОРОНА «КИЛИМОВИХ БОМБАРДУВАНЬ» АБО КИДАННЯ БОМБ ПО ПЛОЩАХ	17
7. Ломакіна І.Ю. ЦІНА ТІНЬОВОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ: ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ЯКІСТЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ	19
8. Аргат Я.П. ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО АГРОБІЗНЕСУ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВИМОГИ ТА КОРУПЦІЙНІ ЗАГРОЗИ	21
9. Бровко Н.І. КОРУПЦІЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ВИКЛИК У РОЗБУДОВІ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ	24
10.Макарчук В.В. КОРУПЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ	26
11.Настіна О.І. ЮРИДИЧНІ КЛІНІКИ ЯК СУБ'ЄКТИ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ	29
12.Пахомова А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ МИРОВОЇ ЮСТИЦІЇ	31
13.Степанцова К.О. ЕВОЛЮЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	34
14.Малишко І.М. МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВОГО ПРАВА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ.....	36
15.МЕЛЬНИК В.О. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ СТАНДАРТИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	38
16.Єфремова І.І. КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ	40
17.Терещук М.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЇ У ПРИФРОНТОВИХ ЗОНАХ УКРАЇНИ.....	42

Ковальчук І.В., к.ю.н., доцент кафедри

публічно-правових дисциплін,

Білоцерківського національного аграрного університету

ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: СИНЕРГІЯ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ

Парадигмальна трансформація національної правової системи, зумовлена євроінтеграційними векторами розвитку та необхідністю забезпечення економічної безпеки держави, актуалізує проблематику пошуку новітніх підходів до протидії корупції. Науковий дискурс дедалі частіше відходить від вузькогалузевого сприйняття корупції як виключно кримінально-правового феномену, натомість пропонуючи міждисциплінарний підхід, у якому податкове законодавство виступає інструментальним базисом превенції корупційних ризиків. Гіпотеза дослідження ґрунтується на постулаті про наявність прямого кореляційного зв'язку між рівнем тінізації економіки, що забезпечується через механізми ухилення від оподаткування, та обсягами корупційних діянь. Відтак, удосконалення фіскального адміністрування та забезпечення податкової прозорості розглядаються як іманентні складові комплексної стратегії мінімізації корупційних проявів у публічному секторі.

Аналіз нормативно-правового масиву та доктринальних джерел дозволяє стверджувати, що імплементація міжнародних стандартів податкової прозорості (зокрема, плану дій BEPS – Base Erosion and Profit Shifting) виконує подвійну телеологічну функцію: фіскальну (забезпечення наповнення бюджету) та антикорупційну (унеможливлення легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом). Запровадження інституту розкриття кінцевих бенефіціарних власників (UBO) та автоматичного обміну податковою інформацією (стандарт CRS) створює правове середовище, в якому приховування корупційної ренти стає економічно неефективним та юридично ризикованим. Як слушно зауважають зарубіжні дослідники, зокрема С. Роуз-Акерман, глобальна фіскальна прозорість нівелює інституційні переваги офшорних юрисдикцій як традиційних «гаваней» для корупційного капіталу, перетворюючи податковий комплаєнс на індикатор доброчесності публічних осіб.

Окремий вектор наукового аналізу стосується впливу цифровізації адміністративних процедур у податковій сфері на редукцію корупціогенних факторів. Трансформація моделі взаємодії «держава – платник податків»

через впровадження електронних сервісів та автоматизованих систем моніторингу ризиків (СМКОР) дозволяє мінімізувати дискреційні повноваження посадових осіб контролюючих органів. Заміна суб'єктивного адміністративного розсуду алгоритмізованими процедурами прийняття рішень (зокрема, щодо реєстрації податкових накладних або бюджетного відшкодування ПДВ) сприяє руйнації усталених корупційних схем адміністративного характеру. У цьому контексті цифровізація податкового адміністрування виступає не лише технічною модернізацією, а й дієвим адміністративно-правовим засобом превенції корупції, забезпечуючи реалізацію принципів неупередженості та об'єктивності публічного адміністрування.

Водночас, ефективність правозастосування у досліджуваній сфері неможлива без формування належного рівня правової свідомості та податкової культури. Високий рівень толерантності до корупції у суспільстві детермінує низький рівень добровільного дотримання податкового законодавства (tax compliance). Системний підхід вимагає розгляду податкової дисципліни крізь призму теорії суспільного договору: транспарентність використання публічних фінансів та ефективність антикорупційних заходів є необхідними передумовами для легітимації фіскального примусу в очах платників податків.

Узагальнюючи викладене, доцільно констатувати, що інтеграція інструментарію податкового контролю в національну антикорупційну інфраструктуру є безальтернативним імперативом сьогодення. Перспективи подальших наукових розвідок вбачаються у розробці пропозицій щодо вдосконалення законодавства у частині використання непрямих методів податкового контролю як засобу виявлення необґрунтованих активів та моніторингу способу життя суб'єктів декларування, що дозволить замкнути цикл фінансового контролю та підвищити ефективність реалізації принципу невідворотності юридичної відповідальності.

Список використаних джерел

1. Кучерявенко М. П., Смичок Є. М. Податкове право: академічний курс: підручник. Харків: Право, 2022. 620 с.
2. Оніщик Ю. В. Правові засади податкового контролю в Україні : монографія. Київ : Алерта, 2020. 382 с.
3. OECD. (2020). *Tax Crime Investigation Maturity Model*. Paris : OECD Publishing. URL: <https://www.oecd.org/tax/crime/tax-crime-investigation-maturity-model.htm>.